

«Vikingtidsmuseet på Bygdøy» - prosjektrapport I til KHM's styre 22. august 2014

Bakgrunn

På grunnlag av oppdragsbrev av 29.01.14 fra Kunnskapsdepartementet til Statsbygg ble det vår-2014 etablert en egen prosjektgruppe for oppfølgingen av Statsbyggs oppdrag. KHM og UiO deltar med faste representanter i prosjektgruppens møter. Styret vil fra og med styremøtet 22. august 2014 motta faste rapporteringer om prosjektets fremdrift. Disse vil inneholde informasjon både om det som skjer i linjen KMD/Statsbygg og om prosjektets oppfølging internt ved KHM og UiO. Følgende rapport er den første i denne serien.

Prosjektorganisasjon Statsbygg

Statsbygg har etablert en prosjektgruppe under ledelse av senioringeniør Lasse Kwetzinsky og seniorarkitekt Anne Mette Raaholt. Totalt 12-15 ressurspersoner fra Statsbyggs ulike fagavdelinger er i tillegg allokert til prosjektet, og møter ved behov i prosjektmøtene. Undertegnede og en seniorarkitekt og en senioringeniør fra UiOs/EAs sentrale plan- og forvaltningsseksjon møter fast i prosjektmøtene.

Møter i prosjektet til nå

Prosjektet hadde sin formelle oppstart med et åpent fagseminar i begynnelsen av mai (jfr. orientering i styremøte 7/5-14). Det er etter dette hold følgende møter i prosjektet:

- Tre ordinære prosjektmøter
- Særmøte om kommunikasjonsstrategi for prosjektet.
- Fellesmøte med Riksantikvaren om grunnlaget for prosjektet, om regulerings- og fredningsforhold m.v.

Statsbyggs egen prosjektstab har i tillegg hatt kontakt/møter med Plan- og bygningsetaten samt ulike eksterne konsulenter.

Følgende saker og temaer har vært til behandling til nå:

Byggeprogram/konkurransprogram

I tråd med vanlige prosjektprosedyrer er det igangsatt et arbeid for utvikling av et byggeprogram for prosjektet. Dette vil inneholde en del tverrfaglige standardkrav (universell utforming m.v.), div. tekniske spesifikasjoner, miljøkrav osv. Grunnlaget for byggeprogrammet ligger ellers i det fastsatte rom- og funksjonsprogrammet, og i «UiOs/KHM's Grunnlagsdokument for plan- og designkonkurranse». Byggeprogrammet vil danne grunnlag for arkitekt- og designkonkurransen. Et

første utkast til byggeprogram vil foreligge fra Statsbyggs side primo september. Dette vil bli fremlagt for styret.

Temamøter om viktige premisser for byggeprogrammet

Det er enighet om at det er behov for å avklare en del viktige premisser for bygge-/konkurransprogrammet i egne temamøter. Her vil KHM sine egen fagekspertise være viktige deltagere og premissgivere. Det er i perioden 21. august - 4. september berammet følgende møter/fagseminarer:

- Miljømål/miljøambisjoner (UiO/EA- og KHM-deltagelse i møteforberedelse).
- Gjenstandenes tåleevne, gjenstandenes krav til visningsforhold (KHM-deltagelse i møteforberedelse).
- Krav til inn klima (KHM-deltagelse i møteforberedelse)

Det er enighet om at rammene for samlingenes mulige plassering(er) i fremtidig situasjon må fremkomme tydelig av konkurransegrunnlaget. Det samme gjelder håndteringen av samlingene under bygging.

Fellesmøte med Riksantikvaren

Det ble 18. juni holdt et fellesmøte mellom prosjektet og Riksantikvaren (RA). Det var særlig fokus på tre punkter:

- a) Hensynet til gjenstandenes sårbarhet
- b) Eksisterende byggs plassering i den fremtidige løsningen
- c) Formell status fredninger - kulturminneverdi og kulturminnehensyn.

Ad. a) og b): Det viktigste for RA er at skipenes sikkerhet ivaretas på en god måte, dernest at den nye løsningen fremhever Arnebergs arkitektur i tråd med premissene i UiOs/KHMs grunnlagsdokument. RA vil utover dette ikke stille spesifikke krav til bygningsmessige eller arkitektoniske løsninger i konkurranseprogrammet.

Ad. c): Fredningsvarslingen av bygning med interiør og gjenstander fra 2006 er stilt i bero, og vil ikke bli gjenopptatt fra RAs side. Vikingskipshuset er derimot en del av fredningsforskriften av 2012 for «Bygdøy kulturpark». Denne fredningen innbefatter byggverket, men ikke interiør og inventar. Det er ingen særskilte krav til utnyttelsen av selve tomten i kulturmiljøfredningen.

Følgende ble protokollert fra møtet:

«Møtet viser at det er godt sammenfall i synet på at en konkurranse bør åpne for bred undersøkelse av hvordan nybygg kan løses, og at kvalitative egenskaper og funksjonelle krav skal

legges til grunn for konkurransen, men må formidles slik at de ikke gir konkrete bindinger for utforming. Det må også formidles at bidragene må kunne bearbeides».

Det legges ut til løpende informasjonsutveksling og samarbeid med Riksantikvaren under hele prosjekteringsprosessen.

Regulering

Det må gjennomføres reguleringsprosess etter plan- og bygningsloven for prosjektet. Statsbygg vil engasjere en egen ekstern plankonsulent for denne jobben. Konkurransen for bistand til reguleringsarbeidet ble utlyst på databasene Doffin og TED i månedsskiftet juni/juli. Statsbygg vil over sende inn formelt planinitiativ til Plan- og bygningsetaten samt avholde ordinær forhåndskonferanse med PBE. Dette vil sannsynligvis skje sen sommer/tidlig høst.

En av de største utfordringene i arbeidet med ny reguleringsplan, vil være den økte trafikkbelastningen som følge av økte besøkstall, herunder både busstrafikk og privatbilisme. En del av løsningen kan være at en del av trafikkøkningen tas ut gjennom transport sjøveien. Det er enighet i prosjektet om at det bør innledes samtaler med Oslo kommune og «Ruter» om mulig realisering av (tidligere planer om) fast rutebåtforbindelse fra Operaen-Bjørsvika til Bygdøyenes.

Konkurransereform

Det arbeides med avklaring av ulike former på arkitekt- og designkonkurransen. Statsbyggs interne konkurransestrategikomité har i møte 5. juni anbefalt at det holdes en eller annen form for begrenset konkurranse, f.eks. med et begrenset antall spesielt inviterte og prekvalifiserte firmaer/fagmiljøer (10-12) hvor vinneren utpekes i en to-faset konkurranse både på grunnlag av prosjektets arkitektoniske kvalitet og av firmaets kompetanse, soliditet og gjennomføringsevne. KHM/UiO har selvsagt betydelig påvirkningsmulighet her. Det har vært signalisert åpenhet til løsningen med begrenset konkurranse fra KHM/UiOs side, men et krav for aksept av denne må være sikkerhet for at den kan frembringe et variert utvalg av distinkte og originale løsninger som også fremstår som reelle alternativer. Det tas sikte på at konkurranseform skal være endelig besluttet innen utgangen av august.

Fremdriftsplan

Det er utarbeidet en foreløpig fremdriftsplan frem til antatt tidspunkt for gjennomføring av KS2-analyse sommeren 2016, jfr. vedlegg. Den legger til grunn at arkitektkonkurransen utlyses i løpet av høsten 2014, sannsynligvis innen utløpet av oktober-14, og at prosess for utpeking av vinnerprosjekt gjennomføres vinter 2015. Perioden primo-2015 - medio-2016 vil være

forprosjektfase, hvorav arbeidet med skisseprosjektet vil være den viktigste del. Prosessene rundt utarbeiding av reguleringsplan vil løpe parallelt med, og avstemmes løpende med, forprosjektarbeidet.

Regjeringens endelige beslutning om gjennomføring av prosjektet vil bli foretatt på grunnlag av KS2-analysen.

Kommunikasjon

Prosjektgruppen har hatt et eget møte med Statsbyggs kommunikasjonsdirektør om kommunikasjonsstrategien for prosjektet. Grunnlaget for UiOs/KHMs innspill til denne er avstemt med UiOs kommunikasjonsdirektør. Statsbygg vil, etter mal fra lignende større prosjekter (bl.a. nytt nasjonalmuseum for kunst), utarbeide forslag til en egen kommunikasjonsstrategi for prosjektet. Dette vil tydeliggjøre roller og ansvar for prosjektets ulike kommunikasjonsaktører, herunder primært KHM, UiO og Statsbygg selv. Det vil være et hovedprinsipp at hver av partene skal ha relativ stor grad av frihet i utøvelsen av egne kommunikasjonsaktiviteter, men at alle spørsmål vedr. formalia, beslutninger og «brute facts» alltid skal være omforent, og at det vil være Statsbygg som «eier» og kontrollerer denne del av prosjektinformasjonen. Det vil ellers bli lagt ut lenker til informasjon fra de respektives nettsider.

Det foreligger allerede en omforent presse-/informasjonstekst om prosjektet. Denne innbefatter også en egen FAQ-liste. Informasjonsteksten m/FAQ-listen har siden juni lagt ute på både KHMs og Statsbyggs nettsider. <http://www.khm.uio.no/besok-oss/vikingskipshuset/nytt-vikingtidsmuseum/index.html>

Organisering av prosjektet ved KHM og UiO

Det foreligger et eget styringskart for prosjektorganisasjonen, se vedlegg. Denne innbefatter tre «styringslinjer» - Moderniseringsdepartementet-/Statsbygg-linjen, Kunnskapsdepartementet-/UiO-linjen og KHM-linjen - og ulike møtepunkter og koordineringsorganer for disse. I tillegg kommer de ulike delprosjektgruppene, jfr. styringskartet.

Prosjektets høyeste organ er «Prosjektrådet», hvor ledelsesnivået ved de to departementene, Statsbygg og UiO/KHM vil møtes. Sentralt ved UiO er det besluttet å etablere en egen «koordineringsgruppe» bestående av representanter for ledelsen ved Eiendomsavdelingen, UiO og KHM. Koordineringsgruppen er etablert som erstatning for den sentrale «styringsgruppen», som det i prosjektets begynnelsefase var forutsatt at en skulle etablere. Det antas at

koordineringsgruppen, for alle praktiske formål, vil få de samme oppgaver og det samme ansvar som en ordinær styringsgruppe.

Ved KHM vil det over sommeren bli etablert en egen lokal styringsgruppe for prosjektet. Den vil ha deltagere fra KHMs ulike delprosjektgrupper og være ledet av undertegnede.

Tjenestemannsorganisasjonene og vernelinjen skal også være representert. Det vil i løpet av sommeren også bli jobbet med tydeliggjøring av oppgaver/mandat for de ulike delprosjektgruppene, i første omgang for delprosjekt formidling/utstillinger.

Prosjektets navn

Med grunnlag i Kunnskapsdepartementets bestillingsbrev var prosjektets formelle navn i oppstartsfasen fastsatt til «Prosjekt 12497 - Vikingtidssamlingen på Bygdøy». Det foreslås nå at prosjektets navn endres til «Nytt Vikingtidsmuseum på Bygdøy» eller «Vikingtidsmuseet på Bygdøy». Endringen avklares med KD i tilknytning til første møte i «Prosjektrådet». Inntil videre gjelder «Vikingtidsmuseet på Bygdøy» som arbeidstittel.

KNI, 14.07.14